

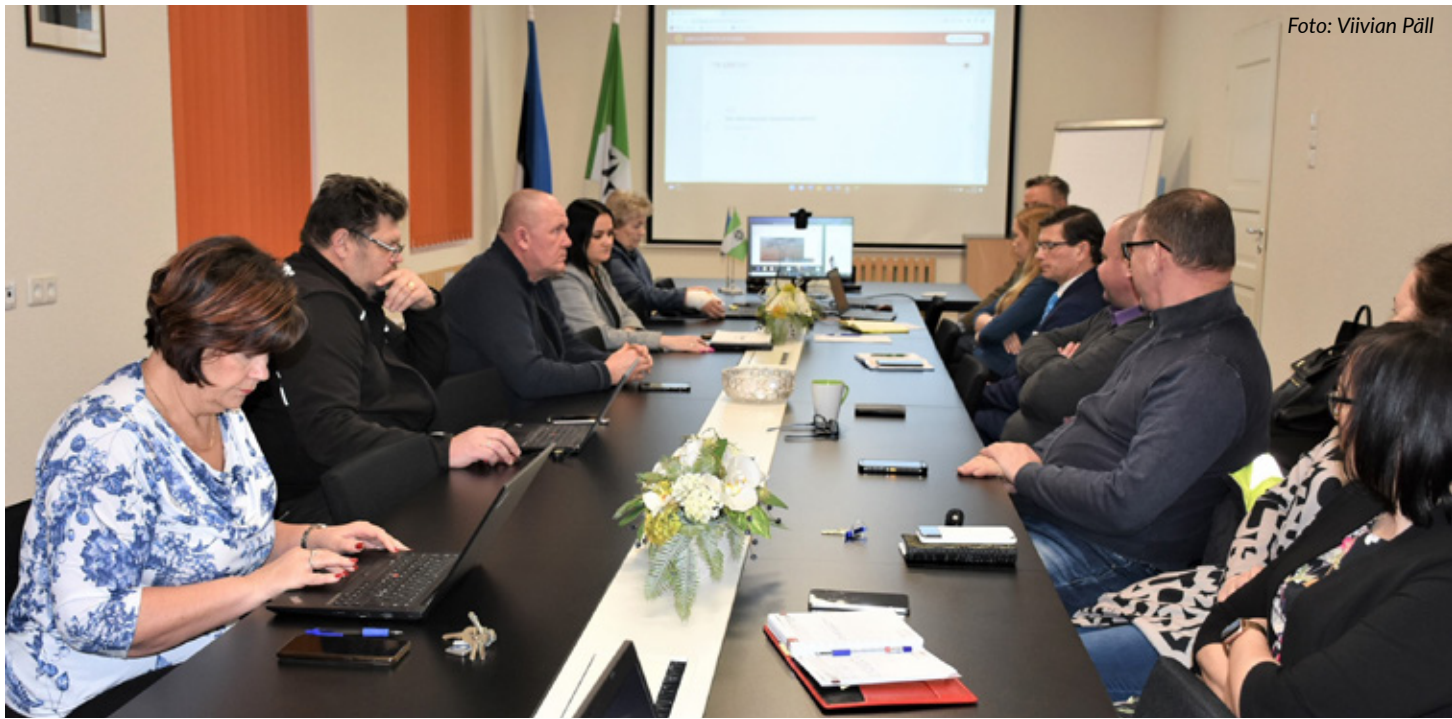

Foto: Viivian Päll

Lüganuse vald osales üleriigilisel suurõppusel „KOV-79 SÄRTSU“

17. jaanuaril 2023 viis päästeamet koos kõikide Eesti omavalitsustega läbi lauaõppuse „KOV - 79 SÄRTSU“, et harjutada valmisolekut üle Eesti toimuva elektrikatkestuse korral.

Õppus viidi läbi päästeameti krii-

siõppeplatvormil ning selle eesmärgiks oli paremini valmis olla võimalikuks desünkroniseerimisest tingitud elektrikatkestuseks.

Õppuse stsenaarium kuvati õppuse ajal ning koosnes erinevatest kaasustest, mida lahendati arutelu käigus. Kaasuste edastamine osalejatele toimus ühtses ajalisel rütmis.

Eelkõige harjutati koostööd hädaolukorras ja meeskonnatööd ühtse juhtimise all, tehnika, side, varustuse ja töökeskkonna kasutamist, õpitud teooria rakendamist ning oskust teavitada avalikkust.

Nii suur õppus, kuhu on kaasatud kõik omavalitsused, viidi läbi esmakordselt.

Iga elanik saab iseseisvalt kriisiks valmistuda, lugedes riigi koostatud juhiseid ja soovitusi. Kõige täpsem info on kogutud rakendusse OLE VALMIS (<https://www.olevalmis.ee/et>), mis aitab kriisiks valmistuda ja töötab ka ilma internetiühendusega.

LVL

Juba kevadel on päästjatel ja korra-kaitsjatel parimad töötingimused

16. detsember oli meie vallale tähtis päev, sest uus päästeameti ning politsei- ja piirivalveameti ühishoone saavutas täiskõrguse. Selle etapi tähistamiseks toodi nii Kiviõlis kui ka Kohtla-Järvel ühishoone alla sarikapärg ning sooviti chitajale jõudu tööde lõpetamiseks.

Kaasaegsete töötingimustega siseturvalisuse ühishoone Kiviõlis alustab tööd 2023. aastal ning saab olema kasutuses 24 tundi ja 7 päeva nädalas. Ühishoone on planeeritud maksimaalselt kasutajate vajadusi arvestavaks – kaasaegne, multifunktsionaalne ja energiasäästlik,

heade puhke- ja olmetingimustega, võimalustega hoida vormis päästjate füüsilist ja vaimset tervist. Samuti paraneb Lüganuse vallas ennetustegevuse läbiviimise võimalused.

Valmiva ühishoone avalike teenuste alla kuulub päästeameti ennetustöö, sh koolitused ja üritused

ning politsei- ja piirivalveameti ohvriabi, sh kriminaalhooldus.

Kiviõli ühishoones on käsil juba siseviimistlustööd ning kevadel on päästjatel ja korrakaitsjatel parimad töötingimused!

LVL

Kiviõli siseturvalisuse ühishoone sarikapärja allatoomine. Foto: Hendrik Osula

Tule süütamine. Fotod: Viivian Päll

Vallas peeti esmakordselt tulepidu

Tulepidu, mis 15. jaanuaril tormituule tõttu ära jäi, toimus Kiviõlis 22. jaanuaril. Seekord kinkis ilmataat meile ilusa ja karge pühapäeva.

Tervitussõnad lausus vallavanem Marja-Liisa Veiser: „Mul on hea meel teid kõiki siin näha!“

Täna teeme tasa selle, mis eelmisel pühapäeval tormi ja tugeva tuule tõttu ära pidime jätma.

Suur tänu kõigile, kes oma jõulukuused siia platsile on toonud. Täna saame ühiselt need kuused süütada, et sellega sümboolselt ära saata hiina kalendri järgi veetiigri aasta ja võtta vastu vee-jänese aasta.

Kuivõrd meie vallas toimub tulepidu esimest korda, siis loodan siiralt, et sellest saab tore traditsiooniline üritus.

Uue aasta alguses on ikka kombeks kõigile head uut aastat soovida. Head soovida ei ole kunagi vale või liiga hilja – nii soovin minagi teile kõigile head jänesaastat!

Aga nüüd süütame lõkke!“

Kohal oli ka samaan. Loitsutrummide saatel süütas vallavanem lõkke. Rõõm oli näha, et vallarahvas rahvatantsijatega rõõmsal meelel ühines. Üritusest kujunes meeleolukas tantsupidu.

LVL

Järelevalvet teostab Lüganuse vallavalitsuse teedespetsialist Tõnis Rääk, tel 510 3871, e-post: tonis.raak@lyganuse.ee

Haljala-Kukruse maanteelõigu planeeringu lähteseisukohtade avalikustamine

Rahandusministeerium teatab riigitee 1 Haljala ja Kukruse vahelise teelõigu 2+2 ristlõikega maantee riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude, sh keskkonnamõju strategilise hindamise programmi avalikust väljapanekust ja arutelust Lügánuse vallas.

AVALIK VÄLJAPANEK

Materjalidega on võimalik tutvuda avaliku väljapaneku perioodil 6.02.2023-7.03.2023 planeeringu veebilehel [haljala-kukruse.ee](#), ning paberkandjal Lügánuse vallavalitsuses, Keskpuiestee 20, Kiviõli linn (E, T 8.00-17.00, K, N 8-16.30, R 8.00-15.00)

Veebi teel materjalidega tutvumiseks on vajadusel võimalik kasutada ka raamatu-kogude arvutit.

9.02.2023 toimub materjale tutvustav e-koosolek veebikeskkonnas MS Teams (link ühinemiseks on leitav veebilehel [haljalakukruse.ee](#)).

Riigi eriplaneeringu lähteseisukohtadele ja mõjude hindamise programmile saab arvamusi esitada kirjalikult kuni 07.03.2023 aadressil [info@rahandusministeerium.ee](#) või rahandusministeerium, Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122.

AVALIK ARUTELU

Avalikul arutelul tutvustatakse avalikustatud materjale, esitatud ettepanekuid ja rahandusministeeriumi seisukohti ettepanekute kohta. Toimub arutelu ja küsimustele vastamine. Avalik arutelul toimub Lügánuse vallavalitsuses (Keskpuiestee 20, Kiviõli linn) 29.03.2023 kell 17.30.

Arutelul on võimalik osaleda ka läbi veebikeskkonna MS Teams (lingid ja registreerumisinfo on leitav veebilehel [haljalakukruse.ee](#)).

PLANEERINGU EESMÄRK JA ALA

Riigi eriplaneeringu eesmärk on kavandada Haljala ja Kukruse vahelisel teelõigul kiirusele 120 km/h vastav 2+2 ristlõikega põhimaantee. Selleks planeeritakse 2+2 ristlõikega riigimaantee trassikoridor ja selle toimimiseks vajalikud rajatised ja tehnovõrgud, 5G taristu, eritasandilised liiklussõlmed, kogujateed, kergliiklusteed, ökoduktid, sillad ja määratakse vajalikud maakasutus- ja ehitustingimused. Kavandatava tegevusega ei kaasne riigipiiri ülest keskkonnamõju.

Planeeringuala läbib Lääne-Viru ja Ida-Viru maakonna järgmisi kohaliku omavalitsuse üksusi: Rakvere linn, Haljala vald, Rakvere vald, Viru-Nigula

vald, Vinni vald, Lügánuse vald, Jõhvi vald, Toila vald ning Kohtla-Järve linn. Planeeringuala suurus on ligikaudu 67 000 ha. Planeeringu algatamisel määrati planeeringuala olemasoleva maantee ümber riskiküliku kujuga, et mitte teha trassi asukoha valikut enne riigi eriplaneeringu menetluse läbiviimist ning võimaldada planeeringu koostamise ja selle mõjude hindamise käigus Haljala-Kukruse maanteelõigul alternatiivsete asukohtade kaalumist.

KONTAKTINFO

Planeeringu algataja ja kehtestaja on vabariigi valitsus. Planeeringu koostamise korraldaja on rahandusministeerium, kontaktisik ruumilise planeerimise osakonna nõunik Anne Martin ([anne.martin@fin.ee](#), tel 58023933). Huvitatud isik on transpordiamet, konsultant Skepast&Puhkim OÜ.

Kellel on soov teemaga ka edaspidi kursis püsida, saab veebilehelt [haljalakukruse.ee](#) tellida info otse oma e-postile või teavitada rahandusministeeriumi oma soovist olla kaasatud e-posti aadressil [info@rahandusministeerium.ee](#).

Rahandusministeerium

TASUB TEADA

Programmist „Ehitised korda Lügánuse vallas“

Aastal 2023 saab jätkuvalt taotleda toetust programmi „Ehitised korda Lügánuse vallas“ raames toetatavate abikõlbulike kulude osaliseks katmiseks. Programmi käigus antav rahaline toetus on ette nähtud eramajade omanikele ja korteriühistutele kulutuste osaliseks kompenseerimiseks elamute korrastamisel. Selleks aastaks on valla eelarves planeeritud eramajade abikõlbulike tegevuste toetuseks 30 000 eurot ja korterelamute toetusteks 50 000 eurot. Avaldusi programmis osalemiseks saab sellel aastal hakata esitama 1. veebruarist kell 00:00.

Siinkohal on kõigile toetuse soovijatele soovitus: enne avalduse esitamist tutvuda Lügánuse vallavalikogu 22.12.2022 määrusega nr 31 „Lügánuse valla programm „Ehitised korda Lügánuse vallas““. Määruse eesti- ja venekeelne tekst ning avalduste vormid on leitavad valla veebilehelt aadressil: [http://www.lyganuse.ee/ehitised-korda](#).

Mis on sellel aastal teisiti kui varasematel aastatel? Olulisteks muudatusteks programmi abikõlbulikes kuludes on, et

programmis osaleja võib jooksval aastal vastavalt vajadusele taotleda toetust ühele toetuskõlblikule tegevusele. Eramajade omanikud saavad taotleda toetust majade fassaadi välisviimistluse uuendamisel, veevarustuse ja kanalisatsioonitööde teostamisel, olemasolevate lamute katusekatte vahetamisel, terviklahenduse puhul ka vihmaveerennide paigaldamisel ja korstnapitsi renoveerimisel. Korterelamute toetatakse programmist korterelamu fassaadi välisviimistluse uuendamist ja korterelamu katusekatte uuendamist.

Juhul, kui ehitamiseks on nõutav ehitusteatise esitamine, on ametnikul õigus enne ehitustöödega alustamist nõuda ehitusteatise ja asjakohasel juhul ehitusprojekti esitamist ehitisregistris, aadressil [https://livecluster.ehr.ee/ui/chr/v1](#). Tööde valmimisel tuleb esitada kasutusteatise tehtud tööde kohta. Sellega on ehitise seaduslik ümberehitamine, ehk ehitise andmete muudatused kantud ehitisregistrisse.

Enno Saarmets
ehitusnõunik

Valimisnädal

Hääletada saab nädala jooksul, 27. veebruarist 5. märtsini:

- Esmaspäevast laupäevani saab hääletada nii pabersedeliga jaoskonnas kui ka elektrooniliselt.
- Pühapäeval valimispäeval toimub ainult pabersedeliga hääletamine. Valijal on võimalus pühapäeval jaoskonnas pabersedeliga hääletades oma e-hääle veel ära muuta.
- Esmaspäevast kuni neljapäevani on igas vallas ja linnas avatud vähemalt üks valimisjaoskond, kus saab hääletada ka väljaspool oma elukohajärgset valimisringkonda.
- Reedel, laupäeval ja pühapäeval saab hääletada ainult oma elukohajärgses valimisringkonnas.
- Kodus hääletamine toimub valimisnädala reedest pühapäevani. Taotlust selleks saab esitada telefoni teel reedel ja laupäeval kell 12-20 ning pühapäeval kell 9-14.

PAINDLIK JAOSKONNAVALIK

Valija saab oma valimisringkonna piires hääletamas käia endale sobivaimas jaoskonnas. Selle võimaluse tagab elektrooniline valijate nimekiri ehk paberi asemel on nimekiri nüüd arvutis.

Ringkonna hääletusruumide asukohad on kirjas valimiste teabelehel, veebilehel [valimised.ee](#) ja teavet saab ka riigiinfo telefonilt tel 1247.

JAOSKONNAS

Valija tuvastatakse isikut tõendava dokumendi (ID-kaart, pass, juhiluba) alusel.

Seejärel teeb jaoskonnatöötaja arvutis elektroonilisse valijate nimekirja märke, et andnud valijale hääletamissedeli.

Valija saab hääletamissedeli kätte paberile antud allkirja vastu. Selleks on jaoskondades eraldi allkirjalehed.

Valija läheb valimiskabiini, kus kirjutab sedelile meelepärase kandidaadi numbri.

Enne kokkumurtud sedeli valimiskasti laskmist vajutab jaoskonnatöötaja selle välisküljele pitsatijäljendi.

E-HÄÄLETAMINE

E-hääletada saab ainult arvutis.

Enda tuvastamiseks ja hääletamiseks on vaja kas ID-kaarti ja ID-kaardi lugejat või mobiil-IDd.

E-hääletamise rakendus laadi alla [valimised.ee](#) veebilehelt.

Turvaliseks ja sujuvaks e-hääletamiseks kontrolli eelnevalt:

- kas ID-kaardi sertifikaadid kehtivad,
- kas arvutis on kõige uuem ID-kaardi tarkvara,
- kas arvuti operatsioonisüsteem vajab

uuendusi,

- kas viirusetõrjetarkvara vajab uuendusi.
- NB! 30 minuti jooksul pärast hääletamist on võimalus oma e-hääle kohalejõudmist kontrollida nutiseadme (nutitelefon, tahvelarvuti) abil:
- laadi kas Google Play või Appstore'i rakenduste poest alla või uuenda EH kontrollrakendus,
 - skaneeri kontrollrakendusega QR-kood, mis e-hääletamise järel arvuti ekraanile kuvati.

VALIMISTE TEABELEHT

Valijad, kellel on ametlik [@eesti.ee](#) e-posti aadress suunatud või kelle e-posti aadress on rahvastikuregistris, saavad teabelehe e-kirjaga.

Valijatele, kelle e-posti aadressi teada ei ole, saadetakse teabeleht paberil.

Teabeleht jõuab valijateni hiljemalt 23. veebruaril.

Valimiste teabelehel on kirjas üldine info hääletamisvõimalustest ja märgitud kõigi hääletamisruumide asukohad vallas või linnas.

VÄLISMAAL HÄÄLETAMINE

Riigikogu valimistel saab hääletada ka Eesti välisesindustes.

Välisesindustes toimub hääletamine vähemalt kahel päeval vahemikus 18. veebruarist 23. veebruarini.

Välisriikides on võimalik hääletada ka kirja teel. Kirja teel hääletamiseks tuleb valijal esitada välisesindusele hiljemalt 3. veebruariks kirjalik taotlus.

Püsivalt välisriigis elaval valijal peab olema määratud valimisringkond. Kui see on määramata, siis ei ole teda valijate nimekirjas. Selleks, et kontrollida, kas teil on valimisringkond määratud, tuleb pöörduda [abi@rahvastikuregister.ee](#).

Püsivalt välisriigis elava valija valimisringkond määratakse tema viimase elukoha alusel Eestis, selle puudumisel valija vanemate või vanavanemate viimase Eesti elukoha aadressi alusel.

Välismaal elavad valijad saavad valimiste teabelehe jaanuari esimesel nädalal.

VALIMISÕIGUS

Riigikogu valimistel on hääletamisõigus vähemalt 18-aastaselt Eesti kodanikul, kes ei kanna vanglakaristust.

KANDIDEERIMISÕIGUS

Riigikogu valimistel võivad kandideerida vähemalt 21-aastased Eesti kodanikud. Kandideerida ei tohi tegevväelased ja vanglakaristust kandvad isikud.

Valimistel võivad osaleda nii erakonnad kui ka üksikkandidaadid.

Erakond saab kandidaadid üles seada valimisringkonnas.

Kõigist ringkondades ülesseatud kandidaatidest koostab erakond üleriigilise nimekirja.

VALIMISRINGKOND

Riigikogu valimistel jaguneb Eesti territoorium 12 ringkonnaks.

Valimisringkond on üksus, kus seatakse üles konkreetsed kandidaadid.

Igal ringkonnal on kindel arv mandaate, mis jaotatakse sealse valijate arvu järgi.

Kokku on mandaate 101 ehk sama palju, kui on kohti Riigikogus.

POLIITILINE AGITATSIOON

Poliitiline välireklaam on lubatud kogu valimisperioodi ajal.

Poliitilist selgitustööd tohib teha ka valimispäeval.

Vaid hääletamisruumis sees peab olema tagatud valimisrahu.

Riigikogu valimised 2023

Hääletada saab valimisnädala jooksul, 27. veebruarist kuni 5. märtsini 2023.

Lügánuse vallas on moodustatud 3 valimisjaoskonda:

Valimisjaoskond nr 1 hääletamisruum asub kõigil eelhääletamise päevadel (27.02.-04.03.2023) ja valimispäeval (05.03.2023) Kiviõli l Keskkoolis (Viru tn 14, Kiviõli linn).

Valimisjaoskond nr 2 hääletamisruum asub esimesel päeval enne valimiste päeva ja valimispäeval (04.03.-05.03.2023) endises Lügánuse vallamajas (Kiviõli tee 8, Lügánuse alevik).

Valimisjaoskond nr 2 hääletamisruum asub teisel päeval enne valimiste päeva (03.03.2023) Püssi kultuurimajas (Kooli tn 5, Püssi linn).

Valimisjaoskond nr 3 hääletamisruum asub esimesel päeval enne valimiste päeva ja valimispäeval (04.03.-05.03.2023) Sonda Kogukonnamajas (Lembitu tn 9, Sonda alevik).

Valimisjaoskond nr 3 hääletamisruum asub teisel päeval enne valimiste päeva (03.03.2023) Maidla rahvamajas (Maidla tee 56, Savala küla).

Eelhääletamise päevadel, 27.02.-04.03.2023, toimub jaoskondades hääletamine kell 12.00 kuni 20.00.

Eelhääletamise päevadel, 27.02.-02.03.2023, korraldab väljaspool elukohajärgset valimisringkonda eelhääletamist valimisjaoskond nr 1.

Eelhääletamise päevadel, 03.03.-04.03.2023, saab hääletada vaid oma elukohajärgses valimisringkonnas.

Valimiste päeval, 05.03.2023, saab hääletada vaid oma elukohajärgses valimisringkonnas kell 9.00 kuni 20.00.

Valima minnes tuleb jaoskonnakomisjonile esitada kehtiv isikut tõendav dokument (ID-kaart, pass, juhiluba).

Kui valija ei saa terviseseisundi või muu mõjuva põhjuse tõttu hääletada jaoskonnas hääletamisruumis, võib ta taotleda hääletamist kodus.

03.03.-05.03.2023 korraldavad kodus hääletamist valimisjaoskonnad nr 1 ja nr 2. Kodus hääletamisega samal viisil korraldatakse hääletamist ka sama valimisjaoskonna valijate nimekirja kantud valijatele, kes viibivad Lügánuse vallas asuvas ööpäevases hoolekandeaustuses. Jaoskonnakomisjonid korraldavad hääletamise koostöös asutuse administratsiooniga.

Taotluse saab esitada telefoni teel reedel ja laupäeval kell 12.00 kuni 20.00 ning pühapäeval kell 9.00-14.00. Taotlus peab sisaldama valija nime, isikukoodi, aadressi, sidevahendi numbrit ja kodus hääletamise põhjust.

Taotluse kodus hääletamiseks saab saata kirjalikult Lügánuse Vallavalitsusele (Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lügánuse vald, 43199) või valija elukohajärgse jaoskonnakomisjoni aadressil või toimetada kohale muul viisil.

Lügánuse valla täpsusega rahvastikuregistris registreeritud valijad saavad hääletada valimisjaoskonnas nr 1.

Tiina Urban

Lügánuse valla valimisjuht
Telefon 505 3162, e-posti aadress [tiia.urban@lyganuse.ee](#)

Hajaasustuse programm

Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor on avatud alates 1.veebuarist kuni 3. aprillini kaasa arvatud.

Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

PROGRAMMIST TOETATAVAD TEGEVUSED:

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine,
 - elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine,
 - aastaringelt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine,
 - leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).
- Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad programmi nõuetele.

PROGRAMMI TINGIMUSED :

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuari seisuga (01.01.2023) hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2024.
- Toetuse maksimaalne suurus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot.
- Projekti kogukuludest võib toetus moodustada kuni 67% ning omaja kaasfinantseering peab moodustama vähemalt 33%. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2018–2022 hajaasustuse programmist saadud toetuse summa.
- Vallavalitsuse veebilehel on olemas taotlusvormid ja muud vajalikud juhendmaterjalid. <https://www.lyganuse.ee/hajaasustuse-programm>.
- Taotlus esitatakse allkirjastatuna paberil (posti teel või vallamaja postkasti) või digitaalselt Lüganuse Vallavalitsusele valitsus@lyganuse.ee.
- Lisainfot annab vajadusel projektispetsialist Anu Horn telefonil 5302 6061 või pöördudes e-kirjaga anu.horn@lyganuse.ee.

Lüganuse valla kaasav eelarve 2023

Lüganuse valla kaasava eelarve menetlemise kord võeti Lüganuse Vallavolikogu määrusega vastu 17. juunil 2020. aastal. Kaasava eelarve summaks Lüganuse valla 2023. aasta eelarves on 20 000 eurot. Kaasava eelarve ettepanekuid sai esitada 1. oktoober kuni 31. detsember 2022.

Tähtjaks laekus kolm ettepanekut. Kaasava eelarve komisjoni liikmed hindasid ettepanekute vastavust kaasava eelarve eesmärkidele ja analüüsisid nende realiseeritavust.

Järgmisesse vooru pääsesid edasi kõik kolm ideed.

KAASAVA EELARVE EESMÄRGID ON:

- Elanike teadlikkuse tõstmine valla rahanduse ja eelarve koostamise alustest.
- Avalikes huvides kasutatavate investeeringute tegemine.
- Elanike kaasamine vallaeelarve prioriteetide seadmisesse.

ETTEPANEKUTE ESITAMISEL TULI PIDADA SILMAS JÄRGMISI PÕHIMÕTTEID:

- Kaasava eelarve ettepanekut võib esitada iga vallaelanik ja kõik valla arengust huvitatud füüsilised ja juriidilised isikud.
- Ettepaneku eeldatava maksumuse minimaalne suurus on 3000 eurot ja maksimaalne suurus 20 000 eurot.
- Kaasava eelarve objekt peab pakkuma avalikku hüve ja olema avalikus kasutuses ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke ku-

lusid valla järgnevate aastate eelarvele.

- Hääletus toimub 1. veebruarist – 21. veebruarini kella 23.59-ni portaalis [VOLIS.ee](https://www.volis.ee/gvolis/osale/index?kid=339680) <https://www.volis.ee/gvolis/osale/index?kid=339680>
- Rahvahääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel hääletuse hetkel Lüganuse vald. Elektrooniliseks hääletamiseks tuleb ennast tuvastada mobiil-ID või ID-kaardi abil.
- Realiseerimisele kuulub esimeses järjekorras rahvahääletuse tulemusena enim hääli saanud ettepanek. Rahvahääletusel toetust leidnud kaasava eelarve objektide realiseerimise korraldab vallavalitsus koostöös ettepaneku esitajatega.

ETTEPANEKUD, MIS LÄHEVAD AVALIKULE RAHVAHÄÄLETUSELE:

SEIKLUSRADA PÜSSI MÕISA (LÜGANUSE KOOLI) PARGIS

Ida- ja lõuna- ja põhjapoolseid koorvõrke Püssi mõisa parki, suurte põlispuude vahele, põnev madalseiklusrada, kus on võimalik erinevate nõõride ja platvormide kaudu liikuda. Samuti saab puude vahele paigaldada slackline'id. Raja juures võiks olla ka trossilaskumine ning rippisild pargis oleva veekogu saarekesele. Seiklusraja eesmärgiks on pakkuda Lüganuse valla lastele ja noortele aga ka täiskasvanutele õues viibimiseks põnevaid ja liikumist soodustavaid

tegevusi. Mõte on tuua Püssi mõisa park vabaaja veetmise kohana paremini esile, sest sellel kohal on palju kasutamata potentsiaali.

Avalikus kasutuses oleva pargi korrashoidu panustab kogukond ja Lüganuse kool. Samuti pakub seiklusparke rajav ettevõtte garantiid ja hooldust. Madalseikluspark tooks kõigile rõõmu pikkadeks aastateks.

PÜSSI LINNA MADALSEIKLUSRADA

Ida- ja lõuna- ja põhjapoolseid koorvõrke Püssi linna madalseiklusrada. Püssi linnas ei ole teatud vanuserühmas lastele õues tegevusi ning vabaaja veetmiseks kasutatakse ühte olemasolevat mänguväljakut, mis ei pruugi antud vanusegrupi tegevustele/mängudele vastu pidada. Seiklusrada saavad hakata kasutama nii lapsed kui täiskasvanud. Seiklusrada on planeeritud ehitada kaheosalisena. Seiklusraja üks osa on mõeldud lastele iseseisvaks kasutamiseks. Teine rada, mis on mõeldud noortele ja täiskasvanutele, tuleks ehitada raskemate harjutuste ja platvormidega. Kuni 7-aastased lapsed peavad radu kasutama järelevalve all, suurematele on rajad sobilikud iseseisvaks kasutamiseks.

Madalseiklusrada pakub mitmekülgset tegevust tundideks, sealjuures on kordades soodsam kui standardised mänguväljakud. Seiklusradu ehitatakse ohutule kõrgusele ja need on tasuta kasutamiseks ilma turvavarustusega. Harjutused saavad olema erine-

vate raskusastmetega, aitaksid kaasa lapse kehalisele arengule ning mitmekesistaksid laste aktiivsete tegevuste võimalusi õues, kuid oleksid siiski läbitavad erineva kehalise ettevalmistusega lastel.

LÜGANUSE VALLA KOORTE HARJUTUS- JA JALUTUSVÄLJAK „KIVIÖLI KOORTEPARK“

Ida- ja lõuna- ja põhjapoolseid koorvõrke Püssi linna koorteparkide arendamine Lüganuse vallas. Koorte harjutusväljak annab lemmikloomade pidamiskultuuri arendamiseks omanikele võimaluse koeri aiaga piiratud alal treenida ja õpetada, tegeleda erinevate koorte spordialadega, nagu kuulekus, agiility, rallikuulekus. Koortepark võimaldab korraldada erinevaid üritusi ja võistlusi ning aitab kaasa lemmikute sotsiaalsele suhtlemisele ilma kaaskodanikke häirimata.

Väljak peaks asuma Kiviõli linnas hästi ligipääsetavas kohas, kus peaks olema vähemalt kaks eri suurusega suletavat aedikut, üks suurematele ja teine väiksematele koortele, mõned pingid koorte omanikele, elementaarsed atraktsioonid ja kuur spordivahendite hoidmiseks, samuti prügikastid tavaprügi jaoks ja konteinerid biolagunevate jäätmete jaoks. Platsil võiks olla tänavavalgustus. Selliseid harjutusväljakuid on naaberomavalitsustes olemas, kuid Lüganuse vallas veel mitte.

Lüganuse Vallavalitsus

Lüganuse valla elanike arvust

Lüganuse vallas elab 01.01.2023 seisuga 8188 inimest, neist 3870 meest ja 4318 naist, rahvaarv on aastaga vähenenud 13 inimese võrra. Rahvaarv suurenes aasta jook-

sul Kiviõli linnas 6 ja Püssi linnas 11 inimese võrra. Samas vähenes Lüganuse alevikus 15, Sonda alevikus 12 ja Erra alevikus 10 inimese võrra. Ka külates on rahvaarv mõnevõrra muutunud, näiteks Ai-

du-Sookülas, Oandu ja Maidla külates suurenes see 5 elaniku võrra ning vähenes Purtse 5, Savala 9 ja Aa külates 6 inimese võrra. Valda on tulnud 178 sõjapõgenikku Ukrainast, kellest 38 on teada andnud

lahkumisest ja edasi liikunud.

Lüganuse valda registreeris oma elukoha 2022. aastal 459 isikut, vallast registreeris välja 340 isikut. Vallasiseselt vahetas aadressi 278 isikut.

2022. aastal sündis Lüganuse vallas 43 last, 19 poissi ja 24 tüdrukut. Eakaim naine on 105-aastane, eakaim mees 97-aastane. Eelmisel aastal suri 175 vallakodanikku.

Lüganuse valla rahvaarv seisu-

LVL

ga 1. jaanuar 2018 – 8942, 2019 – 8736, 2020 – 8449, 2021 – 8325, 2022 – 8201, 2023 – 8188.

LÜGANUSE VALLA ELANIKE ARVU VÕRDLUS SEISUGA 01.01.2022 JA 2023

	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
Küla/linn/alevik	Mehed	Mehed	Naised	Naised	Kokku	Kokku	
Aa	43	41	32	28	75	69	-6
Aidu-Nõmme	1	1	1	1	2	2	0
Aidu-Liiva	2	2	2	2	4	4	0
Aidu-Sooküla	8	9	5	9	13	18	5
Aruküla	6	5	3	3	9	8	-1
Arupäälse	1	1	2	2	3	3	0
Aruvälja	9	8	10	10	19	18	-1
Erra-Liiva	34	32	27	25	61	57	-4
Erra alevik	64	59	69	64	133	123	-10
Hirmuse	10	9	7	6	17	15	-2
Ilmaste	1	1	3	3	4	4	0
Irvala	15	15	11	11	26	26	0
Jabara	24	24	26	26	50	50	0
Kiviõli linn	2141	2147	2563	2563	4704	4710	6
Koljala	25	27	22	21	47	48	1
Koolma	1	1	0	0	1	1	0
Kopli	8	7	6	6	14	13	-1
Kulja	7	5	10	9	17	14	-3
Liimala	29	30	29	30	58	60	2
Lohkuse	5	5	3	3	8	8	0
Lüganuse alevik	216	212	213	202	429	414	-15
Lümatu	3	3	1	1	4	4	0
Maidla	52	54	49	52	101	106	5
Matka	19	21	31	30	50	51	1
Mehide	7	8	8	7	15	15	0
Moldova	18	18	13	14	31	32	1
Mustmäta	12	11	10	9	22	20	-2

	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
Küla/linn/alevik	Mehed	Mehed	Naised	Naised	Kokku	Kokku	
Nüri	14	15	16	16	30	31	1
Oandu	5	8	11	13	16	21	5
Ojamaa	4	4	2	2	6	6	0
Piilse	11	11	13	13	24	24	0
Purtse	126	125	130	126	256	251	-5
Püssi	411	410	467	479	878	889	11
Rebu	13	14	6	6	19	20	1
Rääsa	27	27	15	16	42	43	1
Salaküla	14	14	8	8	22	22	0
Satsu	2	2	2	2	4	4	0
Savala	61	58	78	72	139	130	-9
Sirtsu	5	5	10	10	15	15	0
Sonda alevik	195	189	185	179	380	368	-12
Soonurme	42	41	47	46	89	87	-2
Tarumaa	3	3	1	1	4	4	0
Uljaste	0	0	1	1	1	1	0
Uniküla	38	37	50	50	88	87	-1
Vainu	10	10	8	11	18	21	3
Vana-Sonda	8	8	8	8	16	16	0
Varinurme	29	26	16	16	45	42	-3
Varja	53	54	53	58	106	112	6
Veneoja	6	6	5	5	11	11	0
Virunurme	4	4	2	2	6	6	0
Voorepera	20	23	20	23	40	46	6
Valla täpsusega	15	20	14	18	29	38	9
KOKKU	3877	3870	4324	4318	8201	8188	-13

Erra kultuuriseltsi tööd ja tegemised

Erra kultuuriseltsi 2022. aastasse mahtus vabariigi aastapäeva tähistamine, mitmed õpitoad Silva Põld juhendamisel – veebruarikuus valmistasime seepi ning sulatasime ja valasime küün-laid, tegime poolväärisividest käevõrusid, kinkekarpe, kandikuid ja kaarte.

Märtsis tähistasime emakeele päeva. Meenutasime Meinhard Laksi elulugu ning lugesime Meinhard Laksi ning Sonda kooli laste luulet. Kevadel toimusid külalplatsil heakorraldused. Siin olid abiks kohalikud vabatahtlikud Rivo Leppik, Konstantin Rosi, kü-lavanem Veiko Rosi, Tiit Pärnik.

Juunis korraldasime õhtukohvi-ku. Külastajaid oli palju – koguni 33. Kohviku külastajaid rõõmustasid meeleoluka kontserdiga Alla ja Anatoli Aserist.

Nagu tavaks on saanud, tähistasime külalplatsil jaanipäeva, mida toetas Lügänuuse vallavalitsus.

Augustis osalesid Heli ja Ülle, kes kuuluvad ka Ida-Virumaa Kü-lade esindusse, Nelijärvel kahe-päevase Maapäeval, mis oli sisu-kas ning kus toimusid ka õpitoad.

Foto: erakogu

Fookuses oli kolm teemat: mida saab riik meie heaks teha; mida saab teha KOV; mida saame ise ära teha?

Saime Erra ajaloole täiendust. Kuuslusest pärit proua Meeli Lehis käis Erras kohapeal ja tõi materjale Johannes Põld koht, kes oli Erra algkoolis koolijuht. Tore, et ini-

mesed ise pöörduvad meie poole, et anda edasi ajaloolisi materjale. Ootamas on meil veel kohtumine proua Helle Palkiga, kellel on sa-muti andmeid Erra ajaloo kohta.

Aasta lõpetasime jõulupeoga. Ootame endi hulka uusi liik-meid, kellel on oma visioon ja nägemus Erra tuleviku kohta. Soo-

vime kõigile head, uut ja õnneri-kast aastat, hoiame veel külad ja aleviku hinges! Täname kõiki oma liikmeid ja vabatahtlikke! Täname Lügänuuse vallavalitsust ja vallavo-likogu!

Ülle Tiitsu
juhatuse liige

Ajaratta tegemistest

Kiviõli linna pensionäride ühingu Ajaratas 2022. aast-möödus edukalt. Aasta jooksul korraldasime 12 klubi-õhtut, tähistasime klubiliikmete sünnipäevi, lahendasime vikto-riiniküsimusi ja õppisime selts-konnatantse Helju Veedami ju-hendamisel. Peoõhtutel on käinud esinemas Kiviõli kunsti kooli õpetajad Kaarin Aamer ja Jaanus Põlder ning Kairi Leivo MTÜ-st Rahkul. Meid on külastanud Lügänuuse vallavanem Maarja- Liisa Veiser, abivallavanem Max Kaur ja sotsiaaltöötaja Eve Uueküla.

Eakate päeval võtsime ette suure grupiga sõidu Tartu ERM-i, kokku oli meid 29 inimest. Igauks võis seal valida meelepärast tegevust: Toomas Anni kontsert, Cellebsi moe-show, sai tellida Maalehte, tutvustati tervisetooted, oli võima-lus mõõta silmarõhku jne.

Juulikuus käisime Rakvere Val-limäel „Mati Nuude 80“ mälestus-kontserdil.

Plaanis oli ka ekskursioon Saga-di, Palmse ja Vihula mõisadesse, kuid paljude liikmete haigestumise tõttu pidime selle käigu ära jätma.

Oktoobris toimus traditsiooniline sügisnäitus, mis oli pühendatud Lõikuspühale. Näitusel oli suur

Foto: Erakogu

korv koduaia õunu, perenaiste valmistatud hoidiseid ja küpseti-si, mida saime degusteerida. Kõik olid väga maitvad. Täname kõiki perenaisi!

Novembris toimus karneval. Kõik kostüümides olid esitasid väikese etteaste.

Detsembris oli meeldejääd jõu-lupidu koos ansambliga Kruiis. Juhatuse liikmed kinkisid kõigile

peost osavõtjatele omatehtud väi-kesed kuusekaunistused.

Sõime Nele Kõõgis OÜ poolt valmistatud maitstvat kohupiima-torti ja Pagarikoda OÜ kringleid. Suur aitäh kõigile, kellega oleme teinud koostööd, klubiõhtud on ol-nud sisukad ja meeldejäävad.

Ajarattal täitub 10. augustil 25. tegevusaasta. Kõik ettepanekud selle sündmuse tähistamiseks on

teretulnud. Ootame ka uusi liik-meid!

Täname Lügänuuse vallavalitsust ja volikogu!

Soovime kõigile tegurohket uut aastat ja olgu õnnelikk ikka terviseterasid täis!

Ülle Tiitsu
Juhatuse liige

Avati heategevuslik pood – au sees taaskasutus ning ringmajandus

21. detsembril avas MTÜ Lügänuuse Valla Värkstoad Kiviõlis aadressil Soo 3, endistes apteegi ruumides heategevusliku poe. Tegusatele inimestele käisid tuult tiibadesse soovimas ka vallavalitsuse esinda-jad.

Ühingu eesmärgiks on vähendada jäätmejaama jõudvate eseme-te kogust, taaskasutada, suunata esemed ringlusesse ning edendada säästvat eluviisi.

„Taaskasutus ja parandamine peaks olema inimestele kättesaadav ning kujunema harjumuseks,“ sõnab Laila.

Naistel on plaanis reede õhtuti hakata korraldama riide parandami-seks ja ümbertegemiseks töötube. Soovime edu!

LVL

Foto: Naerata Ometi MTÜ

Lügänuuse vald osales projektis „Jõulunaeratus 2022“

Vabatahtlikest koosnev organisatsioon kogus möödunud aasta det-sembris juba 14 aastat eraisikute ja ettevõtete annetusi, et komplek-teerida vastavalt laste soovidele jõulukingid ning toimetada need haiglas ravil viibivatele lastele ja lastekodulastele isiklikult ja lõbusalt kohale.

Naerata Ometi MTÜ, kelle eesmärgiks on abistada üle Eesti puu-dustes peresid, lapsi ja raviprobleemidega inimesi, kuulutas välja hea-tegevuskampania, mille raames viidi kingitused lastele, kes peavad jõulud haiglas veetma ning täideti ka asenduskodu laste ja suurpe-rede laste kingisoovid. Heade koostööpartnerite abiga on jõulukingi saanud tuhanded lapsed kõigis Eestimaa nirkades. Tegusad oldi ka koroona-aastatel, kui raske viirus haiglate töö eriti raskeks tegi.

Üha keerulisemaks muutuvast majanduslikust olukorrast tekib pa-ratamatult juurde lapsi, kelle jõulud tulevad nukramad, sest nende lähedastel või eestkostjatel pole neile võimalik jõulukingitust teha. Lapsed on meie ühiskonna kõige süütumad liikmed, kes on sattunud õnnetusse situatsiooni äärmiselt ebaõiglaseks. Iga laps peab tundma jõuludest rõõmu. Nii otsustas ka Lügänuuse vallavalitsus projektis osa-leda ja projekti elluviimiseks võimaluste piires oma abikäe ulatada. MTÜ tegeles projektiga juba septembrist ning kokku said kingitused umbes 1000 last üle Eesti. Iga laps vajab jõulunaeratust ka raskest ajal.

LVL

PILTUUDIS

Jõulupühade eel külastasid valla esindajad eakate päevakeskusi. Kuulati päevakeskuse külastajate rõõme ja muresid ning vesteldi päevakohastel teemadel.

Pilt Maidla päevakeskuse külastamisest.

Päite loomapargis. Fotod: Lasteaed Kannike

Head teha on tore!

Detsembris, jõulukuul on juba traditsioon heategevusega kedagi aidata. Lasteaed Kannike soovis teist aastat järjest teha head loomadele. Selleks kogusime detsembrikuu jooksul koostöös meie lapsevanematega varjupaiga loomadele toitu. Eesmärgiga rõõmustada Päite loomapargi ja Kohtla-Järve loomade varjupaiga asukaid.

19. detsembril külastasid Karikakra ja Pääsusilma rühm oma väljasõidul Päite loomaparki. Sinna võeti kaasa osa kogutud toidust, aga ka õunu ja porgandeid. Seal oli palju erinevaid loomi, keda lapsed näha said: hobused, kitsed, ponid, eeslid, sead, koerad, kassid, haned, kährik, tuvid, hõberebased, kaks pesukaru ja kassikakk. Pere-naine rääkis ka nende loomade varjupaika saabumise lugusid. Külaskäigu lõpus oli lastel võimalus ka hobusega sõita.

28. detsembril külastasime Kohtla-Järve loomade varjupaika Grey Dogs. Kaasas oli neli last, kes esindasid oma rühma. Nemad said ülejäänud heategevuslikul eesmärgil kogutud toidu loomadele viia. Sealne perenaine tutvustas lastele varjupaigas elavaid kasse ja koeri. Lastel oli võimalus kassidega lähemalt tutvust teha neid paitades. Koerad olid õues ning neid said lapsed puuride tagant vaadata. Lasteaeda tagasi tulles jagasid lapsed oma kogemust ka rühmakaaslastega.

Täname taaskord kõiki lapsevanemaid, kes ulatasid abikäe. Väike jõulurõõm jõudis ka hüljatud loomadeni!

Kärt Veber
õppealajuhataja

Kohtla-Järve loomade varjupaigas.

Algklasside jõulukontsert. Esineb 2. klass.

Jõulukuud meenutades

Detsember - see on mandariinide lõhn, valge lumi, rohelised kuused, jõulutuled! See on aeg, mil lapsed ja ka täiskasvanud usuvad imedesse ning vahetevahel silmi sulgedes unistavad, et midagi erilist täitub. Detsember on ju aeg, kui maagia avab ukse meie tava maailma, aeg imedega kohtumiseks ja aeg, et neid oma kätega luua. Detsembri alguses süttib kuskil meie rinnus väike säde millestki ebatavalisest, peaaegu maagilisest. Me nimetame seda ootusärevuseks. Kuu keskel vaatleme juba kõike läbi selle tunde prisma, aina sagedamini ilmub meie silmadesse rõõmusäde. Üha enam ärkavad inimesed hommikuti õnnelikena ja õhtuti püüavad välja mõelda soove. Ja kuu lõpus muutub ootusärevus säravaks täheks ja ilutulestikuks pakaselises õhus ning kõik muutub tõeliseks peoks...

Ootusärevus meie koolipere jaoks sündis 28. novembril, mil kuulutasime kooli ühisel kogunemisel välja jõulurahu ja heade tegude kuu. Rõõmsaks päevaks oli enamus meie kooli akendest kaunistatud juba imeliste aknaaunistustega, piduliku meeleolu aulas lõi kaunistatud jõulupuu ning iga klassi, õpetajate ja õpilasesinduse kaunistatud kindad võimaldasid luua ühiste jõududega uusaasta pärja. Kuu alguses ilmusid kooli paljudele ustele erinevad jõulukellad, mis tuletasid kõigile meelde, et praegusel erakordsel imede ajal on vaja mõelda soov ja nautida täielikult seda aega, luues meie ümber head.

Enne kui ootusärevus üritustesarja näol tõeliseks pidupäevaks kujunes, löid koolipere esindajad oma erinevate tegevustega ka teistele piduliku meeleolu. Meie koolipere liikmed valmistasid Kiviõli hooldekodu eakatele muffineid ja jõulukaarte, kaunistasid Kiviõli linnaraamatukogu aknaid, meie solistid esinesid kontserdil Kiviõli päevakeskuses, Kiviõli rahvamaas ja esimesel advendil linna jõulukuuse juures. Lapsed meisterdasid lasteaiale kingituseks lindude toidulaudu ja võtmehoidjaid, otsisid toitu ning kogusid asju, raha kodututele loomadele, käisid Talvekülas lemmikloomi toitmast, onkoloogia haigetele lastele saadeti Vapruse kastike-sega mänguasju. Kuu keskel kutsuti kooli teenitud puhkusele siirdunud õpetajad

Direktori vastuvõtt õpetajatele ja 9. klassidele. Esinevad kunstide kooli õpilased ja õpetajad Anna Drozdova, Jelena Denisova.

osa võtmaks üritusest „Inglise teejoomise traditsioonid“. Meie kooli territooriumil linnud nalga ei jäänud, selle eest hoolitseti usinasti õpilased, raamatukogus tehti lugejatele nahast järjehoidjaid, toimus tund „Jõuluingle“ ja jõuluteemaline tund KiVa programmi raames kooli muuseumis ning palju muid huvitavaid tegevusi. Kuid kõige olulisem on selle ajaga loodu juures see, et ümbrus muutus soojemaks, päikeselisemaks, hinges rõõmsamaks ja see ootusärevus kasvas tõeliseks „ilutulestikuks“.

Nii jõudsime oma jõulupühade ja kauaoodatud puhkuse finišisse. Viimase õppenädala esmaspäeval tuli teater Teine Taevas esinema algklasside õpilaste jõuluetendusega, seejärel mängisid näitlejad lastega lõbusaid mängu. Teisipäeva hommikul kõlasid aulas laste hääled. Algklasside lapsed näitasid üksteisele oma erinevaid etasteid, mille nad esimesel poolaastal olid ette valmistanud. Õhtul täitus aula tõelise maagia ja ühtsustundega. 4.-9. klassi õpilastele toimus jõuluetendus „Ajavargad“, millest said osa nii iga klass kui ka õpetajad, sest lisaks vastupandamatutele peategelastele nägime laval iga klassi esinemist, mis oli otseselt seotud etenduse tegevusega. Kuid peamine oli see,

et igaüks mõistis ise, et peab hindama iga päeva ning minutit ja mitte raiskama aega, siis läheb elus kindlasti kõik hästi! Viimasel koolivaheaja-eelsel päeval kõlasid aulas traditsiooniliselt usumatult kaunid melodiad Kiviõli Kunstide Kooli õpilastelt ja õpetajatelt, mis on juba aastaid traditsiooniliselt loonud piduliku meeleolu nii direktori vastuvõtul õpetajatele kui ka 9. klassi õpilastele, millele järgnes Rootsi laud. Lisaks rõõmustas pereansambel (Felertid ja Agurejevid) pidulike muusikanumbritega Rosali Felerti loovtöö raames.

Sellel pidulikul noodil muutus meie koolipere „ootusärevus“ lõpuks „pühade ilutulestikuks“ ja kõik läksid kauaoodatud koolivaheajale, et veel kord meelde tuletada, et detsembris on mandariinide, põlevate küünalde ja säravate vanikute lõhna, see on aeg siirasteks perekondlikeks vestlusteks, headuse, mõistmise ja soojusega täidetud õhtuteks lähedaste ringis ning kauaoodatud pühadeks kõigile. See on aeg, mil kõik väljamõeldu teoks saab – imede aeg.

Soovime koolipere poolt kõigile säravat, loomingulist, teguderohket ja edukat 2023. aastat!

Veera Korotajeva
Kiviõli Vene Kooli huvijuht

Biojäätmete eraldamine muust prügist aitab säilitada puhast loodust

Kuigi biojäätmete liigiti kogumine on kohustuslik juba aastaid, jõuab endiselt suur hulk toidujäätmeid segaolmejäätmete konteinerisse. Nii läheb raisku suur kogus väärtuslikku toorainet – biojäätmetest tehakse komposti ja biogaasi, mida saab kasutada elektri tootmiseks, majapidamiste kütmiseks või autode kütusena.

Segaprügi konteinerisse visatud biojäätmelad satuvad prügimäele. Kapsastest ja kartulitest tekib prügila anaeroobsetes tingimustes kange nõrgvesi ja eraldub kasvuhooonegaasi metaani. Kasvuhooonegaasid põhjustavad kliimamuutusi ja prügilate põlenguid. Prügilas on metaani teket väga lihtne ära hoida, kogudes oma biojäätmelad teistest jätmetest eraldi.

2019. aastal läbi viidud uuringust selgus, et biojäätmelad on segaolmejäätmelad hulgas lausa 31,7%. Kui kogusime selle massi eraldi, väheneks järsult prügimäel

ladestatavate jätmete maht ja nende käitlemise kulud.

Segaolmejäätmeladesse visatud kartulikoorest ei saa aga kahjuks kunagi väärtuslikku komposti. Uuesti ringlusesse ja kompostiks jõuavad ainult need biojäätmelad, mis on juba tekkekohal eraldi kogutud. Segaolmejäätmelade sekka visatud biojäätmelad määrivad ära pea kogu jättemassi ja võtavad sellega võimaluse ka muude materjalide ringlussevõtuks.

Kompostides võib vähendada tekitatavat prügi lausa poole võrra. See on lihtne ja looduslik protsess, mille käigus tarbivad bakterid, mikroorganismid, seened ja ka vihmaussid eri päritoluga orgaanilist materjali. Eramajad saavad biojäätmelad kompostida oma aias. Seejuures tuleb eelnevalt tutvuda kohaliku omavalitsuse jäätmehooldusekirja nõuetega kompostreile ja selle asukohale. Enamasti võib tiheasus-

tusalal toidu- ja köögijäätmeid kompostida ainult kinnises kompostis kahjurit, loomade ja lindude eest kaitstult. Biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid võib kompostida ka lahtiselt kompostiaunas.

Kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest on jätmete liigiti kogumise korraldamine. Liigiti kogumist võib korraldada nii jäätmeaamades jätmeid vastu võttes kui ka eriliigiliste jätmetelad veoga iga maja juurest. Pikka aega oli jäätmevedu paljudes omavalitsustes korraldatud nii, et majade eest seisis vaid üks segaolmeprügi konteiner. Viimastel aastatel on aga kasvanud nende omavalistuste hulk, kes on korraldanud biojäätmelad veo ja kortermajade juurde on võimalik tellida ka biojäätmelad konteiner.

2024. aasta algusest peab saama kõikjal Eestis biojäätmelad ära anda. Kõikides majapidamises, tootmisettevõtetes ja asustus-

tes peab olema võimalik biojäätmelad visata selleks ettenähtud konteinerisse. Biojäätmelad äraveoga ei pea liituma need majapidamised, kus kohapeal kompostitakse.

Seega saab igaüks meist anda panuse, et väärt kraami saaks uuesti kasutada ning kliimamuutust pidurdada. Ärge laske väärtuslikku materjali raisku ja alustage biojäätmelad liigiti kogumist juba täna!

Kasulik teave
Biojäätmelad hulka kuuluvad nii köögis tekkinud toidujäätmeid kui ka aias tekkinud taimed, lehed, oksad. Biojäätmelad on näiteks puu- ja köögiviljad ning nende koorimisjäätmeid, pagaritooted (leib, sai jmt), liha- ja kalajäätmeid, kohvi- ja teepuru koos paberfiltriga, määratud papp ja paber, pabermassist munakarbid, majapidamis- ja pabersalvrätid, toataimed (sh muld ja lõikelilled).

Biojäätmelad hulka ei kuulu: vedelikud

(piimatooted, supid, toiduõli jms), tolmui-mejakotid, kiletatud/vahatatud pinnaga paber, ühekordsed toidunõud ja -pakendid (ka biolagunevad), tekstiil ja nahk, suut-sukonid, metall-, plast- ja klaaspakendid, ohtlikud jätmed.

Biojäätmelad ei tohi konteinerisse panna tavalises kilekotis (sest see ei lagune) ega läbipaistmatus/mustas kotis. Parim lahendus on panna need lahtiselt konteinerisse ja kilekott visata olmejäätmeladesse. Kasutada võib ka biolagunevaid või paberist kotte.

Lisainfo kompostimise kohta on leitav veebilehel kompostiljon.ee.

Infot, kuhu viia oma jätmed, leiab veebilehel kuhuviia.ee.

Kohalike võimaluste kohta uuri valla kodulehelt ja jäätmehooldusekirjast.

Keskonnaamet

Üle poolte hädaabinumbrile helistanuid ei vaja hädaabi

Häirekeskuse Ida keskuse juhi Mari-Liis Sepa sõnul on viimaste aastate jooksul on tõusnud hädaabinumbrile helistamise arv, kuid seejuures ei ole tõusnud operatiivabi (politsei, pääste, kiirabi) vajavate juhtumite arv. Kõige enam helistatakse 112 numbrile suvekuudel.

2022. aastal helistati Ida regioonist (Ida- ja Lääne-Virumaalt) hädaabinumbrile 201 587 korral, mida on 1% rohkem kui 2021. aastal. Kõnede arv on olnud viimaste aastate jooksul tõusutrendis. Mõlema regiooni peale registreeriti kokku 74 136 hädaabi sündmust ehk neil kordadel vajati operatiivabi (kiirabi, politsei või pääste). See moodustab 18% kogu Eesti hädaabivajadusest.

Kui vaadata üksnes Ida-Virumaa hädaabi vajavaid olukordasid, siis on näha üle mitme aasta langust: lõppenud aastal oli hädaabi sündmusi 55 721, mida on 4% vähem kui 2021. aastal. Üks osa kahanemisest tuleneb Häirekeskuses uute ohuhinnangute kasutusele võtmisest, mis tõi kaasa kiirabisündmuste vähenemise 5% võrra võrreldes 2021. aastaga.

Teisalt tuleb mainida, et jätkuvalt vajatakse Ida-Virumaal kõige rohkem hädaabi. Kui keskmiselt vajatakse hädaabi 315 korral 1000 elaniku kohta, siis Ida-Virumaal on see arv 403 sündmust 1000 elaniku kohta. Kõige enam vajati hädaabi Jõhvi vallas (482 sündmust 1000 elaniku kohta) ja Narva-Jõesuu linnas (479 sündmust 1000 elaniku kohta). Kõige harvem vajati hädaabi Toila ja Alutaguse vallas.

Kõige rohkem registreeriti Ida-Virumaal sündmusi juuli- ja augustikuus, mil operatiivabi vajati üle 5000 korra. Neil kuudel helistati ka Ida regioonis (ehk Ida-Virumaal ja Lääne-Virumaal kokku) kõige rohkem: 19 398 korral. Aasta raskeim päev oli 1. jaanuar, mis pole ajas muutunud. Tol päeval registreeriti kokku 249 kiirabi-, politsei- ja päästesündmust.

Kiirabi jaoks oli kõige tõisem päev 20. veebruar, kui nad abistasid 153 sündmust. Politseile pakkus kõige rohkem tööd 28. august 105 väljakutsega ja päästele 12. juuli 35 väljakutsega. Kõige rahulikum päev oli 23. november.

MIKS HELISTATAKSE?

Ida-Virumaal registreeritud sündmused jagunesid järgmiselt: 61% kiirabikutsed, 28% politseisündmused, komplekssündmused 8% ja päästesündmused 4%. Keskmiselt oli Ida-Virumaal 152 sündmust päevas.

Abi vajamise peamised põhjused valdkonniti

- kiirabi: rindkeravalud ja südamehaigused, kõhu- ja seljavalu ning hingamisprobleemid
- politsei: joobes isikud, lähisuhtevägivald ja liiklusõnnetused
- pääste: abi osutamine kiirabile või politseile, tulekahju alarmidele reageerimised ning liiklusõnnetused

Üle pooltest Häirekeskusesse jõudvatest kõnedest ei vaja hädaabi. Näiteks helistatakse kogemata (lapsed, isehelistavad seadmed) või ei osata SIM-kaarti tööle saada ja seetõttu ei saada lähedastega ühendust ning ainus koht,

kuhu saavad helistada on 112 number. Helistatakse ka põhjusel, et väljendada rahulolematust hooldekodu personaliga või haigla tegevusega.

Häirekeskuse 112 numbrit kasutatakse ka infotelefonina, et uurida kuidas on võimalik eekat haiget raviasutusse transportida või kuhu jätta lemmikloom, kui tema peremees on haiglas. Tihti helistavad alkoholihoobes inimesed sooviga saada politseilt transporditeenust kainestusmajja või koju. Suure osa kõnedest moodustavad ka inimesed, kes soovivad lihtsalt rääkida oma elust, probleemidest ja soovivad, et keegi neid ära kuulaks.

Eelnevad näited kõnedest näitavad läbilõiget Eesti inimeste probleemidest.

Häirekeskus teeb tihedalt koostööd erinevate asutustega, et suunata helistaja õigesse kohta lahenduse saamiseks. Igasse mobiiltelefoni võiksid olla salvestatud järgmised telefoninumbrid:

112 – hädaabi (kiirabi, politsei, pääste)
1247 – riigiinfo telefon

(koroonaviirusega, maanteedega, keskkonnaga, politseiga ja tuleohutusega seotud info)
1220 – perearsti nõuandeliin
12252 – ämmaemanda nõuandeliin
1599 – lastearsti nõuandelefon
16662 – mürgistusinfoliin
116 006 – ohvriabi kriisitefon
116111 – lasteabi
660 4500 – vaimse tervise tugiliin
900 0112 – loomaarsti nõuandeliin
lisaks kohalik lukuabi ja kindlustuspakkuja

Mari-Liis Sepp
Ida keskuse juht

Kodud tuleohutuks!

Alates 2018. aastast on Lüganuse vallavalitsus ja päästeamet koostöös teinud korda 19 kodu tuleohtlikud elektrijuhtmetistikud ja küttesüsteemid, mõnes kodus mõlemad. Jätkame seda koostööd ka sellel aastal. Siseminister Lauri Läänemets kinnitab, et projekti „Kodud tuleohutuks“ tegevuste elluviimiseks on riigieelarvesse planeeritud raha vähemalt 2026. aastani. „Säärase algatuse vajadust kinnitab kurb statistika, mille järgi on meil tulekahjusid ja -surmasid, mida saanuks lihtsate abinõudega ennetada või millele saanuks varakult jaole,“ selgitab Läänemets.

Oma kodu tuleohutuse tagamiseks peab iga inimene ise esimese sammu tegema, kasvõi testides seda veebilehel <https://kodutuleohutuks.ee> või kutsudes päästjad nõu andma. Kodunõustamise eesmärk on vaadata koos omanikuga üle kodu tuleohutusalane olukord ja anda inimesele

nõu, kuidas tuleohutust tagada. Päästjad kontrollivad suitsu- ja vingugaasiandurite olemasolu, sest see töökorras seade võib päästa elu ja kodu. Kõige enam saavad inimeste kodudes tulekahjud alguse suitsetamisest (nt jäädakse sigaretiga magama), elektriseadmetest (elektrisüsteemi ülekoormamisest, vananenud elektrisüsteem, katkised seadmed jms) ning lahtise tule kasutamisest.

Raskustesse sattunud pere, eaka või paljulapselise pere kodu tuleohutust tõsta on võimalik koostööprojekti „Kodud tuleohutuks“ abil. Selleks kutsuge päästjad enda koju tuleohutuse teemal nõustama või andke oma murest teada sotsiaaltöötajale. Päästjad saab kodunõustamist läbi viima kutsuda helistades riigiinfo numbrile 1247 või kirjutades rescue@rescue.ee.

Andres Tartu
Kiviõli päästekomando pealik

PIIRKONNAPOLITSEINIKE

KONTAKTID

Maksim Smirnov, piirkonnapolitseinik
Tel 3372442, 53029174
e-post: maksim.smirnov@politsei.ee
Vastuvõtt: kokkuleppel
Koolidele kehtivad samad telefoninumbrid (Kiviõli1. Keskool, Kiviõli Vene Kool, Lüganuse Kool, Maidla Kool)

Anna Tihhomirova, piirkonnavanem
Tel 337 2308, 5335 9182
E-post: anna.tihhomirova@politsei.ee
Vastuvõtt kokkuleppel.

SPORT

Maleklubi Lootus 15

Aeg lendab! Olime just 5, siis 10 ning nüüd oleme juba 15 aastat vanad.

Meie vallas on maleklubi tegutsenud juba 15 aastat. Sajad lapsed on õppinud mängima ja armunud sellesse mõistuse, strateegia ja loogika mängu. Mängu, mis ühendab kunsti, teaduse ja spordi elemente. Mul on rõõm õpilasi turniiridel vaadata. Nende keskendumist, efektiivsust ka siis, kui mängud kestavad mõnikord tunde. Näen, kuidas nad otsuseid langetavad, taktikat arendavad ja oma ülesandeid ellu viivad. Väga väikesetele lastele probleemi püstitamise kunsti ja sellele kauni lahenduse õpetamine on palju väärt. Tore on näha, kuidas väikesest inimesest, kes õppis esmalt lihtsalt figuure järjestama, kasvab tõeline meister! Selle nimel me töötamegi!

Kalendriaasta on läbi ja mõned tulemused saab kokku võtta: 50 turniiri, millest võttis osa 433

Fotod: maleklubi Lootus

maletajat. Kaks rahvusvahelist malefestivali Leedus ja Eestis; Euroopa Liidu meistrivõistlused Tšehhis; Eesti klassika-, kiir- ja valkmeistrivõistlused; Ida-Virumaa meistrivõistlused; turniirid üle Eesti – jätsime vähe kohti auhindadeta.

Ja aasta põhitulemus on kõigi poolt armastatud LÜGANUSE VALLA KARIKATURNIIR kiirmales ning enamiku osalejate hinnanangul Eesti parim turniir.

Olude sunnil ei viinud me seda läbi kaks aastat, kuid seekord see

õnnestus. Kiviõli vene koolis mängis traditsiooniliselt 105 osalejat üle Eesti. See oli tõeline kauaoodatud malepäeva!

Maletajate poole pöördusid ter vituskõnega kooli direktor Jelena Ragni ja riigikogu liige Dmitri Dmitrijevi, kes soovisid võitu ja põnevat mängu. Võitjaid autasustas Lüganuse abivallavanem spordialal Max Kaur. Tänu KVK administratsioonile olid meil head tingimused suure turniiri läbiviimiseks. Kõik 105 osalejat vanuses 6-87 aastat said meie valla poolt

kaasa jõulumaiustusi. Meelde jäävad kingitused ja suupisted kõigile osalejatele Makkena & LM OÜ poolt.

Auhindade kategooriaid oli ka palju – oma esimesed lootusekarikad said kätte nooremad maletajad, kes teevad oma esimesi samme males. Esimest korda autasustati kolme parimat veterani, ära märgiti ka kolm parimat naist, oma karika said ka parimad KVK mängijad.

Just nagu traditsiooniliselt tuli turniiri võitjaks Tallinna suurmeis-

ter Igor Shvõrev. Väljakutsekari- kas ja valdkonna parim maletaja on meie austatud veteran N. Dunaev. Medalid ja karikad said kätte 12 meie valla 33 osalejast. Väärt tulemus ja hea kingitus mulle kui treenerile jõuludeks ja aastavahtuseks!

Pühadeturniiri läbiviimise võimaluse eest tänan KVK administratsiooni ja tehnilist personali kannatlikkuse, toetuse ja võimaluse eest aktiivselt malet harrastada; meie valda tähelepanu pööramise eest meie laste huvidele, et saaksi-

me osaleda nii paljudel turniiridel. Tänan L. Svetlovat, R. Borodavinat ja O. Kotolikovat – nemad valmistasid kõigile meie külalistele kosutust ning pälvisid siirad tänusõnad nii lastelt kui täiskasvanutelt.

Suur tänu kõigile selle aasta eest, aktiivse osalemise eest, selle eest, et olime, oleme ja loodan, et jääme! Kõigile tervist ja positiivsust! Meie maletajatega liigume aga edasi – õpime võitma ja ainult võitma! Teie olete parimad!

Sergei Titov

Jalgpallitulemused võeti kokku

Jalgpalliklubi FC Irbis võitis 27. detsembril Kiviõli rahvamajas kokku 2022. aasta tulemused.

Kõiki klubi lapsi autasustati meelde jäävate auhindadega. Märkamata ei jäänud ka treenereite kollektiiv.

Kõne pidas ka riigikogu liige Dmitri Dmitrijevi. Kõik möödus pidulikus õhkkonnas. Õhtu lõpuks ootas lapsi suur tort. Üritusest võttis osa üle saja inimese.

Uuel 2023. aastal soovime lastele palju võite ja edu. Täname antud ürituse korraldamise eest Lüganuse valda, Kiviõli keemiatööstust, Dmitri Dmitrijevit, FC Irbist ja loomulikult kõiki lapsevanemaid.

Kaissa Kõosaar

Pildil vasakult Anton Strilets, Dmitri Dmitrijevi, Erik Steinberg. Fotod: jalgpalliklubi FC Irbis

KIVIÕLI I KESKKOOL
91. AASTAPÄEV

Hea vilistlane
ootame sind
TAGASI KOOLI

3. veebruar vilistlane koolitunnis
4. veebruar vilistlasõhtu

Täpsem info kooli kodulehel k1k.ee ja FB lehel

KIVIÕLI KUNSTIDE KOOLI
MAALIMISKURSUSE
NÄITUS 2023

/ kursuse juhataja
Aivar Rihkrand /

KKK
Kiviõli Kunstide Kool

10.12. - 10.03.2023
VABADUSE PST. 6

KOGUPERE
VASTLAPÄEV

21.02.2023
KIVIÕLI KOOLI STAADION
(Viru 9 vastas)
17.00 - 20.00

Lõbusad mängud ja võistlused koguperele

Tule kindlasti kohale!

INFO: 53345137

KIRIKUKALENDER

EELK LÜGANUSE RISTIJA JOHANNENE KOGUDUS

5. veebruar, kell 12.00, Lüganuse kirik
Leeriõnnistamine, Teenib õp Peeter Kaldur

12. veebruar, kell 11.00, Lüganuse kirik
2.pühapäev enne paastuaega

19. veebruar, kell 11.00, Lüganuse kirik
Pühapäev enne paastuaega

22. veebruar, kell 18.00, Lüganuse kirik
Tuhkapäev. Paastuaia algus. Palvapäev

24. veebruar, kell 11.00, Lüganuse kirik
Eesti Vabariigi aastapäeva jumalateenistus

26. veebruar, kell 11.00, Lüganuse kirik
Paastuaia 1. pühapäev

Koguduse kantselei avatud:

Esmaspäeval 10.00-14.00, neljapäeval 16.00-18.00

Pühapäeval üks tund enne ja pärast teenistust.

Muul ajal kokkuleppel telefonidel +372 337 4249, +372 502 6774.

LÜGANUSE KULTUURIKESKUS

2. veebruar, Tartu rahulepingu aastapäev.

Pärja asetamine Lüganuse Vabadussõja ausamba jalamile.

5. veebruar, kell 11.00, Lüganuse rahvamaja
Lüganuse naisteklubi.

13. veebruar, kell 17.30, Kiviõli rahvamaja
Pensionäride klubi Ajaratas.

16. veebruar, kell 18.00, Sonda kogukonnajamaja
Tuuningukamber, teema „kuumaalus“

21. veebruar, kell 17.00, Kiviõli kooli staadion (Viru 9 vastas).
Kogupere vastlapäev

24. veebruar, Eesti Vabariigi 105. aastapäevale pühendatud sündmused

Kell 07.29 Pidulik lipuheiskamine, Fred Rõigase kontsert „Valgre 21. sajandil“ Maidla rahvamajas

Kell 11.00 jumalateenistus Lüganuse kirikus.

Pärgade asetamine Vabadussõja ausamba jalamile

Kell 14.00 Pidulik kontsert-aktus. Täname ja tunnustame, Kiviõli rahvamaja.

Kell 19.00 Tantsuõhtu, Sonda kogukonnajamaja (laudade broneerimine tel 5818 8731)

KIVIÕLI
LINNARAAMATUKOGUS

JAANUAR - VEEBRIAR 2023

NÄITUS

VANAKE JÕHVI

JÕHVI KESKRAAMATUKOGUS EESTI RAHVAKULTUURI KESKUS

EV 105 **EESTI VABARIIGI**
105. AASTAPÄEVA
TÄHISTAMINE
LÜGANUSE VALLAS
24. veebruar 2023

Kell 07.29 Pidulik lipuheiskamine Maidla Rahvamajas
Fred Rõigase kontsert "Valgre 21. sajandil"

Kell 11.00 Jumalateenistus Lüganuse kirikus
Pärgade asetamine Vabadussõja ausamba jalamile

Kell 14.00 Pidulik kontsert-aktus Kiviõli Rahvamajas
Täname ja tunnustame
Esinevad German Gholami (tenor) ja Karmel Üksvärav (poplaulja).
Margus Riimaa (klaver)

Kell 19.00 tantsuõhtu Sonda Kogukonnajamajas
Ervin Lillepea ja ansambel Kruusi.
Info ja broneerimine tel 58188731, Karmen Kõrts

Info tel 53345137, Virje Härm

Õnnitleme noorimaid
vallakodanikke ja nende vanemaid!

Matvei Nekipelov 17.12.2022
Lotta Lahtmaa 15.12.2022
Victoria Burk 17.12.2022

Õnnitleme aukodanikku
Aita Taltsi
79. sünnipäeval!

Õnnitleme jaanuarikuu
juubilar ja sünnipäevalapsi!

96
Klara Koženkova

95
Valve Alasi

94
Asta Tiido
Grete Aver

93
Luiza Dombrovskaja
Tatjana Arno

92
Erich Ilves
Praskovia Shoshina

90
Endla Ivask
Olga Pahhovskaja
Galina Vassiljeva
Uno Säästla

85
Lehte Sõna
Ivan Pronin
Olga Ablogina
Raissa Jefimova
Elena Loginova
Evi Rembel

80
Eino Põdra

75
Svetlana Šutko
Aleksander Mutta
Nina Lelkova
Valentina Makejeva
Elju Kärbo
Galina Vladimirova
Valentina Verhnjaja

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väärikasse ikka jõudnud vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta). Pehme vallalehe toimetust teavitada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel viivian.pall@lyganuse.ee soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste juures avaldada.

MÄLESTAME LAHKUNUD
VALLAELANIKKE

Ago Vaselo 19.07.1934 – 20.12.2022
Kuulo Pungas 01.07.1935 – 25.12.2022
Helmut Piip 17.02.1934 – 09.01.2023
Maria Petrova 29.11.1928 – 16.01.2023
Gunnar Kivi 20.03.1958 – 13.01.2023
Jelena Iljuškina 08.02.1958 – 14.01.2023
Nadezhda Aplas 27.08.1940 – 16.01.2023